

Motion

1982/83:1448

Jens Eriksson m. fl.

Trålfisket

Den 20 oktober 1982 meddelade Högsta Domstolen dom i målet mot sju fiskare för olaga trålfiske. Det olaga trålfisket hade bestått i att fiskelaget under bärgningen av fångsten drivit innanför den gräns där det är förbjudet att bedriva trålfiske.

Runt hela Sveriges kust råder med vissa undantag förbud att tråla innanför ett område fyra nautiska mil från baslinjen.

Domen grundar sig i stort sett på ett yttrande från fiskeristyrelsen. Fiskeristyrelsen anser i sitt remissvar till riksåklagaren att fisket pågår även under den tid man bärgar fångsten. Så här avslutar fiskeristyrelsen sitt yttrande:

Den av fiskeristyrelsen sålunda förordade tolkningen får till konsekvens bl. a. att en trål inte till någon del får finnas utsatt i vatten där trålfiske är förbjudet. Att navigera på sådant sätt att man utsätter sig för risken att under bärgningen föras in på förbjudet område kan då anses oaktsamt och i vissa fall grovt oaktsamt. I detta sammanhang erinrar styrelsen dessutom om att det inte finns någon s. k. förföljningsrätt i fråga om fiske.

Sammanfattningsvis anser fiskeristyrelsen sålunda att trålfiske i fiskeristadgans mening skall anses fortgå från det att trålen lagts ut och till dess att den i sin helhet åter tagits ombord.

De faktiska omständigheterna i målet var ostridiga. Sedan tråldragningen avslutats och bärgningen påbörjats hade båtarna, utan att kunna påverka sin färdriktning, drivande passerat den svenska fiskegränsen. De hade innanför gränsen avslutat bärgningen av trål och fångst. Under dessa avslutande arbetsmoment hade det inte funnits någon möjlighet till ytterligare fångst.

Det Högsta Domstolen således hade att ta ställning till i målet var frågan om när trålfiske i rättslig mening skall anses avslutat. Den av riksåklagaren, med stöd av fiskeristyrelsens yttrande av den 15 oktober 1981, förordade tolkningen framstod vid en granskning av dess innebörd och konsekvenser som såväl orealistiskt som opraktiskt.

Enligt allmänt språkbruk bland sådana fiskare som bedriver trålfiske är detta slags fiske avslutat när trålen slutat verka såsom fångstredskap, dvs. när tyngderna eller trålborden hissats upp i trålgalgarna.

Trålfiske bedrivs ej sällan i närheten av gränserna till de områden där trålfiskeförbud råder. När bärgningen av fångst och redskap påbörjats är båtarna nästan helt manöverodugliga. Med tanke på att bärgningsarbetet, även om inget oförutsett inträffar, kan ta mycket lång tid i anspråk — vid

stora sillfångster upp till flera timmar — kan således båtarna med hjälp av vind och ström förflytta sig en relativt lång sträcka. Ett krav som innebär att trålfiske måste bedrivas på sådant sätt att det aldrig föreligger någon risk för att båtarna under bärgningsarbetet driver över fiskeförbudsgränserna skulle i praktiken innebära att de områden som finns till förfogande för trålfiske ytterligare begränsas och därmed också fångstmöjligheterna. Även om trålfiske bedrivs med beaktande av närheten till fiskegränserna är det, med hänsyn till att vind- och strömförhållanden kan ändras under fiskets och bärgningens gång, svårt att förutse om ett överskridande av en fiskegräns kan komma att ske i samband med bärgningen av trålen.

Det enda sakliga skäl som fiskeristyrelsen i sitt yttrande kunnat anföra till stöd för sin egen uppfattning är att den av denna myndighet förordade tolkningen skulle underlätta kontrollen av trålfiskeförbudets efterlevnad.

Det bör härvid påpekas att det inte är förenat med nämnvärda svårigheter att kontrollera om tyngder eller trålbord ombordtagits eller ej, varför ej ens kontrollaspekten kan betraktas som ett tungt vägande argument.

Faktum kvarstår emellertid att fiskerättsliga regler skapats genom prejudikat och det därför krävs en lagändring för att få en ändring till stånd.

I anledning härav anhålls

att riksdagen hos regeringen begär sådan lagändring att trålfisket anses avslutat när trålbord eller tyngder är upphissade i trålgalgen.

Stockholm den 24 januari 1983

JENS ERIKSSON (m)

KJELL A. MATTSSON (c)

KENTH SKÅRVIK (fp)